

सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय

सेवा आयोग

प्रशासन सेवा ल्याब असिस्टेन्ट पदको विशेष आन्तरिक प्रतियोगिताको लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान र सामाजिक अध्ययन

समय: १ घण्टा १५ मिनेट

(पूर्णाङ्क-३५)

१) नेपालको भूगोल (१ प्रश्न - ५ अङ्क)

क) विश्व मानचित्रमा नेपाल, नेपालको धरातलीय स्वरूप

ख) नेपालमा पाइने हावापानी, किसिम र प्रभाव

ग) प्राकृतिक स्रोतहरू: हिमश्रृङ्खला, वनस्पति, वन्यजन्तु, नदी, ताल र खनिज पदार्थ

घ) नेपालको राजनीतिक विभाजनको सामान्य जानकारी

२) नेपालको इतिहास (१ प्रश्न - ५ अङ्क)

क) नेपालको इतिहासका प्रमुख कालखण्ड: प्राचीन काल तथा मध्य कालका प्रमुख ऐतिहासिक जानकारी

ख) नेपालको आधुनिक इतिहास (वि.सं. १८२५ देखि वि.सं. २०७२ सम्मको प्रमुख ऐतिहासिक घटनाक्रमहरू)

३) नेपालको सामाजिक एवं सांस्कृतिक अवस्था (१ प्रश्न - ५ अङ्क)

क) नेपालका जातजाति, भाषा, धर्म, संस्कृति, परम्परा तथा भेषभूषा

ख) कला, साहित्य, संगित र प्रमुख सांस्कृतिक सम्पदाहरू ।

४) नेपालको आर्थिक अवस्था (१ प्रश्न - ५ अङ्क)

क) चालु आवधिक योजना र जनसङ्ख्या

ख) विकासका पूर्वाधार (उद्योग, व्यापार, शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक, खानेपानी, विद्युत, पर्यटन, कृषि र वन) विकास

५) नेपालको संविधान (१ प्रश्न - ५ अङ्क)

क) संविधानमा राज्य संरचना, मौलिक अधिकार, कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिकाको व्यवस्था

ख) संवैधानिक आयोगहरू: अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, लोक सेवा आयोग, निर्वाचन आयोग, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ।

६) नेपालमा उच्च शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था (१ प्रश्न - ५ अङ्क)

क) नेपालमा उच्च शिक्षाको विकासक्रम

ख) नेपालमा स्वीकृत विश्वविद्यालयहरू: वर्तमान अवस्था र उच्च शिक्षामा भूमिका

ग) सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको इतिहास र वर्तमान अवस्था

७) समसामयिक राष्ट्रिय महत्त्वका घटनाहरू (१ प्रश्न - ५ अङ्क)

क) समसामयिक राजैतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक, एवं वातावरणसम्बन्धी जानकारी

ख) समसामयिक विज्ञान, खेलकुद, साहित्य, कला, सङ्गीत, पुरस्कार सम्बन्धी जानकारी ।

सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय

सेवा आयोग

प्रशासन सेवा ल्याब असिस्टेन्ट पदको विशेष आन्तरिक प्रतियोगिताको लिखित परीक्षाको नमुना प्रश्नपत्र

प्रथम पत्र: सामान्य ज्ञान र सामाजिक अध्ययन

समय: १ घण्टा १५ मिनेट

(पूर्णाङ्क-३५)

सबै प्रश्नहरू अनिवार्य छन्।

१. नेपालको बर्तमान वर्तमान प्रादेशिक संरचना बारे लेख्नुहोस्। ५
२. नेपालको इतिहासका प्रमुख कालखण्डहरूको संक्षिप्त परिचय दिनुहोस्। साथै आधुनिक नेपालको इतिहासका कुनै दुई महत्वपूर्ण घटनाहरू लेख्नुहोस्। ५
३. नेपालको सामाजिक तथा सांस्कृतिक विविधताबारे छोटकरीमा लेख्नुहोस्। उत्तरमा जातजाति, भाषा, धर्म र सांस्कृतिक उदाहरण दिनुहोस्। ५
४. नेपालको अर्थतन्त्रका मुख्य आधारहरूको छोटो चर्चा गर्नुहोस्। साथै विकासका पूर्वाधारहरूले आर्थिक विकासमा कसरी सहयोग गरेका छन्, उल्लेख गर्नुहोस्। ५
५. नेपालको संविधान, २०७२ का मुख्य विशेषताहरू लेख्नुहोस्। साथै मौलिक अधिकारको महत्व छोटकरीमा उल्लेख गर्नुहोस्। ५
६. नेपालमा उच्च शिक्षाको विकासक्रमको संक्षिप्त परिचय दिनुहोस्। साथै सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको वर्तमान अवस्थाबारे छोटकरीमा लेख्नुहोस्। ५
७. हाल नेपालमा देखिएका कुनै दुई समसामयिक राष्ट्रिय महत्वका घटनाहरू उल्लेख गर्नुहोस्। साथै तिनको सामाजिक वा राष्ट्रिय महत्व छोटकरीमा स्पष्ट गर्नुहोस्।

सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय

सेवा आयोग

प्रशासन सेव ल्याब असिस्टेन्ट पदको विशेष आन्तरिक प्रतियोगिताको लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र: सेवा सम्बन्धी

समय: १ घण्टा १५ मिनेट

(पूर्णाङ्क-४०)

१) प्रयोगशालाको आधारभूत संरचना र सञ्चालन सम्बन्धी ज्ञान (१ प्रश्न - ५ अंक)

क) प्रयोगशालाको आधारभूत ज्ञान

ख) प्रयोगशाला संचालनमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

कोठाको बनावट, मेज-कुर्सी, भेन्टिलेसन, पानी-बिजुलीको व्यवस्था जस्ता कुराहरु।

ग) प्रयोगशालामा प्रयोग हुने उपकरणहरुको सञ्चालन ज्ञान

माइक्रोस्कोप, बन्सेन बर्नर, वोल्टमिटर, रसायन मापन उपकरणको संचालन

२) प्रयोगशालामा सुरक्षा र दुर्घटना व्यवस्थापन(१ प्रश्न - ५ अंक)

क) सुरक्षा प्रणाली

सुरक्षात्मक चस्मा, पञ्जा, कोट, प्राथमिक उपचार बक्स, फायर-एक्सटिङ्गुइशरको प्रयोग।

ख) आकस्मिक दुर्घटना रोकथाम तथा व्यवस्थापन

आगलागी, पोलाइ, रसायन छ्यापिनु, भाँचिने उपकरणबाट बच्ने उपायहरु

ग) विद्युत्तीय दुर्घटनासम्बन्धी ज्ञान

छरिएका तार, ओभरलोड, शर्ट-सर्किटबाट सुरक्षित रहने तरिका

घ) ग्यास चुहावट (लीकेज) सम्बन्धी ज्ञान

ग्यास पाइप, सिलिन्डर जाँच्ने तरिका र चुहावट रोक्ने उपाय

ङ) प्रयोग हुने रसायनहरुको ज्ञान

विषाक्त, ज्वलनशील, अम्ल-क्षार संयन्त्र तथा सुरक्षित भण्डारण।

च) जोखिम न्यूनीकरण उपाय

चेतावनी संकेत, सफाइ, उचित भण्डारण, नियमित निरीक्षण।

३) विषयगत सामग्री तथा प्रयोगशाला व्यवस्थापन(१ प्रश्न - ५ अंक)

क) भौतिकशास्त्र/रसायनशास्त्रमा विकिरण समस्या र समाधान

एक्स-रे, रेडियोधर्मी पदार्थबाट बच्ने उपाय र उपलब्ध सुरक्षा सामग्री।

- ख) जीवविज्ञान प्रयोगशालाका जैविक/वनस्पति नमूनाहरूको ज्ञान स्लाइड बनाउने, नमूना सुरक्षित राख्ने, संक्रमणबाट बच्ने उपाय।
- ग) प्रयोगशाला व्यवस्थित र मर्यादित बनाउने तरिका सफाइ, उपकरणको उचित ठाउँमा राख्ने, रेकर्ड-किपिड, लेबलिङ।
- ४) प्रयोगशाला व्यवस्थापन, गुणस्तर र नीतिगत ज्ञान(१ प्रश्न - ५ अंक)
- क) प्रयोगशाला जोखिम भत्ता सम्बन्धी ज्ञान जोखिम भत्ताको परिचय र यसको आवश्यकता
- ख) प्रयोगशालामा सरकारको लगानी अवधारणा उपकरण खरिद, मर्मत-सम्भार, जनशक्ति विकासमा लगानीका पक्षहरू।
- ग) प्रयोगशालाको गुणस्तर र अनुसन्धानमुखी बनाउन आवश्यक कार्यविधि ISO मापदण्ड, गुणस्तर परीक्षण, तथ्य-सङ्कलन, अनुसन्धान प्रोत्साहन उपायहरू
- ५) सु.प.वि. ऐन, नियम (४ प्रश्न) २० अङ्क)
- क) सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय ऐन, २०६७
- ख) सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय संगठन र शैक्षिक प्रशासन नियमावली, २०६९
- ग) सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६९
- घ) सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय शिक्षक, कर्मचारी सेवा नियमावली, २०६९

सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय

सेवा आयोग

प्रशासन सेवा ल्याब असिस्टेन्ट पदको विशेष आन्तरिक प्रतियोगिताको लिखित परीक्षाको नमुना प्रश्नपत्र

द्वितीय पत्र: सेवा सम्बन्धी

समय : १ घण्टा ३० मिनेट

पूर्णाङ्क : ४०

सवै प्रश्नहरू अनिवार्य छन् ।

- १) प्रयोगशालाको आधारभूत संरचना र सञ्चालन प्रक्रिया बारे बर्णन गर्नुहोस् । (५)
- २) प्रयोगशालामा अपनाउनुपर्ने सुरक्षा उपायहरूको संक्षिप्त चर्चा गर्नुहोस् । साथै आगलागी, विद्युतीय दुर्घटना, ग्यास चुहावट तथा रसायनसम्बन्धी जोखिमबाट बच्न अपनाउनुपर्ने उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् । (५)
- ३) भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र तथा जीवविज्ञान प्रयोगशालामा देखिन सक्ने जोखिमहरू उल्लेख गर्नुहोस् । (५)
- ४) प्रयोगशाला जोखिम भत्ता भनेको के हो प्रयोगशालाको गुणस्तर सुधार तथा अनुसन्धानमुखी बनाउने उपायहरू संक्षेपमा उल्लेख गर्नुहोस् । (५)
- ५) सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय ऐन, २०६७ अनुसार सभाको काम कर्तव्य र अधिकारबारे लेख्नुहोस् । (५)
- ६) सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय संगठन र शैक्षिक प्रशासन नियमावली, २०६९ अनुसार विद्यापरिषदको गठन सम्बन्धमा लेख्नुहोस् । (५)
- ७) सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६९ अनुसार बोलपत्रद्वारा हुने खरिद सम्बन्धी व्यवस्थाबारे लेख्नुहोस् । (५)
- ८) सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय शिक्षक, कर्मचारी सेवा नियमावली, २०६९ अनुसार शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई प्रदान गर्ने बिदाका बारेमा उल्लेख गर्नुहोस् । (५)